Modelový přijímací test pro navazující magisterské programy

(1) Překladatelství: čeština – francouzština
(2) Tlumočnictví: čeština – francouzština

Písemná část přijímací zkoušky na program Překladatelství a program Tlumočnictví ve shodné jazykové kombinaci je totožná. Uchazeči, který se hlásí na program Překladatelství, se získané body vynásobí dvěma a poté zaokrouhlí na celé body nahoru. Tento přepočet se provádí proto, že stanovený maximální počet bodů za písemnou část se liší (Překladatelství: max. 100 bodů, Tlumočnictví: max. 50 bodů)

Část I (40 bodů, 90 minut)

1. Přeložte do češtiny (s překladovým a výkladovým slovníkem). (10 bodů)

Les dangers de la radiologie

Pendant un an et demi, sans que personne s'en rende compte, vingt-trois malades traités pour un cancer de la prostate à l'hôpital Jean-Monnet d'Epinal, dans les Vosges, ont été sur-irradiés avec des doses de 17 à 30 % supérieures à la norme. L'un d'entre eux est mort et treize autres souffrent de séquelles. A l'origine du drame : une erreur saisie dans le logiciel qui délivre les doses et un manque de formation du personnel hospitalier. Depuis 2003, c'est le troisième accident déclaré de radiothérapie en France. Inquiète, l'Autorité de sûreté nucléaire a décidé de lancer une campagne de contrôle dans 159 établissements. Elle a calculé que du seul fait de ses visites chez le radiologue, chaque Français subit une irradiation moyenne de 0,8 millisievert par an. Une dose minime qui suffirait néanmoins à provoquer le cancer chez certains patients.

Zdroj: Christophe Labbé et Olivia Recasens: Les dangers de la radiologie, Le Point 1779, 19 octobre 2006, p. 46, upraveno

2. Přeložte do francouzštiny (s překladovým a výkladovým slovníkem). (12 bodů)

Česko je dál velmocí kyselých dešťů

Kyselé deště, které v 70. a 80. letech likvidovaly lesní porosty českých hor, nezmizely ani poté, co po pádu socialismu byly na počátku 90. let odsířeny uhelné elektrárny, chemičky a další podniky. Česká republika tak v evropské ekologické statistice se zeměmi EU dál prohrává. Konstatuje to zpráva o stavu přírody a krajiny, kterou minulý týden představil ministr životního prostředí. Kyselé deště byly jedním ze symbolů toho, jak bývalý režim devastoval životní prostředí. Počátkem 90. let směřovalo jedno z prvních ekologických opatření právě na omezení síry v ovzduší. Množství síry, které dopadá na půdu, se tak podařilo výrazně snížit. „V žádném případě však není nulové," upozorňuje ministerská zpráva, podle níž jsou i po namontování filtrů na komíny české emise poměrně vysoké. Kvůli kyselým dešťům patří české lesy stále k nejvíce „nemocným" v Evropě.

Zdroj: http://aktualne.centrum.cz/, 24. 11. 2009

3. Následující text shrňte v češtině 55–65 slovy. Počet slov uveďte dole v rámečku (např. „byl by se umyl v potoce“ = 6 slov). (8 bodů)

On ne parle plus que de ça. Ce bon vieux livre qui nous accompagne depuis Gutenberg serait menacé à court terme par sa version électronique. Par ces « e-books » ou « liseuses », des tablettes à peine plus grandes qu'un livre, qui permettent de lire des centaines d'ouvrages sur des écrans mimant le papier grâce à « l'encre électronique », intègrent des images, parfois des fichiers audio, et promettent des vidéos sous peu tandis qu'on planche sur des écrans souples. Déjà, ces machines se font la guerre sous des noms à connotation plus technologique que littéraire : Sony Reader PRS-505, Iliad, Cybook (eSlick et Kindle étant uniquement disponibles aux Etats-Unis)... Certaines sont équipées du wi-fi, d'autres d'un accès USB qui leur permet de télécharger et d'importer les livres. Elles ont pour intérêt leur énorme capacité de stockage (plusieurs centaines de livres), l'économie de place, d'énergie, et l'accès presque instantané aux textes. Tout pour ravir lecteurs et technophiles, même si, comme le dit Serge Eyrolles, président du Syndicat national de l'Edition, « *quand on est sur une plage, c'est difficile de mettre une prise* ».

A ces modèles s'ajoutent les consoles de jeu et smartphones (iPhone en tête), qui ont l'avantage d'être en couleur et de ne pas se limiter à la lecture. Mais ces concurrents n'inquiètent pas Hervé Van Compernolle, directeur marketing de Sony France : « *La constante de la téléphonie est de se positionner sur tous les marchés : ils font baladeur, télévision, terminal internet, appareil photo... Le problème, souvent, est qu'ils font tout moyennement bien. Ils resteront des outils complémentaires*. »

Zdroj: Camille Tenneson, Le Nouvel Observateur, 23. 4. 2009

Počet slov:

4. Vědomostní test z kulturních a politických reálií. (10 bodů)

1. Vyjmenujte nejméně dvě ze tří základních pravidel francouzského klasického dramatu.

_____

2. Se kterými třemi hlavními politickými režimy se setkáváme ve Francii v 19. století?

_____

3. Který stupeň podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky odpovídá zvládnutí jazyka na úrovni rodilého mluvčího?

_____

4. Čím se odlišuje Émile Zola od ostatních francouzských naturalistů, jejichž texty se vyznačují strohým, dokumentárním stylem?

_____

5. a) Který francouzský básník je označován typickým přívlastkem „le mal-aimé“?

---

b) Uveďte alespoň jednu z českých básnických skladeb, jež vznikly pod vlivem jeho Pásma.

---

6. Uveďte jméno francouzského autora:

C’est dans les *Nourritures terrestres* que..... s’écrie : « Familles, je vous hais ! », ressentiment qui parcourt tous ses romans, à commencer par l’*Immoraliste* (1902), histoire d’un jeune homme malade des contraintes sociales qui recouvre la santé en rejetant la morale.

7. Označte správné pořadí vzniku následujících slovesných děl:

a) Les Particules élémentaires – À la recherche du temps perdu – Les Mandarins

b) À la recherche du temps perdu – Les Mandarins – Les Particules élémentaires

c) Les Mandarins – Les Particules élémentaires – À la recherche du temps perdu

8. Uveďte alespoň jednoho českého překladatele románů Raymonda Queneaua.

---

9. Vyjmenujte alespoň dvě z nejvýznamnějších francouzských literárních cen.

---

10. Vysvětlete, co znamená „OULIPO“. Uveďte některého z představitelů.

Řešení

1. Překlad (jedna z variant)

Nebezpečí radiologie

Za půldruhého roku došlo k ozáření třiadvaceti nemocných, kteří se léčili v nemocnici Jeana Monneta ve městě Epinal (departement Vosges) na rakovinu prostaty, dávkami překračujícími povolenou normu o 17 až 30 procent. Jeden člověk zemřel a třináct dalších pacientů trpí následky. Původcem tohoto tragického nedopatření byla chyba softwaru, který odměřuje dávky rentgenového záření, a nedostatečné vyškolení nemocničního personálu. Od roku 2003 je to třetí hlášená nehoda, k níž došlo ve Francii v rámci radioterapie. Znepokojení odborníci Úřadu pro jadernou bezpečnost se rozhodli zahájit kontrolní kampaň v 159 příslušných zařízeních. Spočítali, že jen na základě návštěv radiologa je každý Francouz vystaven průměrnému ozáření 0,8 milisievertu ročně. I tak malá dávka by však mohla u některých pacientů vyvolat rakovinu.

2. Překlad (jedna z variant)

La République tchèque reste la championne des pluies acides

Les pluies acides qui avaient, dans les années 70 et 80, décimé les forêts des régions montagneuses de République tchèque, n'ont pas disparu. Et cela, malgré la désulfurisation des centrales à charbon, des industries chimiques et autres entreprises, qui a eu lieu au début des années 90 après la chute du socialisme.

La République tchèque reste le mauvais élève de l'UE dans les statistiques écologiques. Tel est le constat du rapport présenté la semaine dernière par le ministre de l'Environnement sur l'état de la nature et du paysage.

Les pluies acides étaient l'un des symboles de la destruction de l'environnement opérée par le régime précédent. L'une des premières mesures écologiques mises en place au début des années 90 a été justement de limiter le soufre dans l'atmosphère.

Et on est parvenu à diminuer largement la quantité de soufre qui se dépose sur les sols. « Le soufre est cependant toujours présent, » précise le rapport du ministère qui ajoute que les émissions restent assez élevées malgré les filtres montés sur les cheminées.

A cause des pluies acides, les forêts tchèques font toujours partie des forêts les plus « malades » d'Europe.

3. Sumarizace (jedna z variant)

Tištěnou knihu nahrazuje elektronická: na obrazovce destičky srovnatelných rozměrů lze číst stovky stran, zahrnujících i obrázky, audionahrávky či filmy. Stahování textů umožňuje zabudované wifi připojení nebo USB port. Čistě technické názvy elektronických knih sice literaturu neevokují, zato mají velkou datovou kapacitu, ušetří místo a energii, uložené texty jsou kdykoli dostupné. Podobnou funkci nabízejí i herní konzole nebo smartphony, avšak pouze v průměrné kvalitě. *(63 slov)*

4. Správné odpovědi

1. Jednota místa, času a děje
2. Císařství, monarchie, republika
3. C2
4. Zolův styl se vyznačuje lyrickými popisy využívajícími metafor, personifikací a výrazného rytmu.
5. a) Guillaume Apollinaire, b) např. *Svatý kopeček* Jiřího Wolkera, *Podivuhodný kouzelník*, *Edison*, *Akrobat* Vítězslava Nezvala, *Svatba* Svatopluka Kadlece, *Nový Ikaros* Konstantina Biebla, *Panychida* Viléma Závady
6. André Gide.
7. b) À la recherche du temps perdu – Les Mandarins – Les Particules élémentaires
8. Např. Jiří Pelán, Jarmila Fialová, Zdeněk Přibyl, Ladislav Šerý
9. Např. Prix Goncourt, Prix Médicis, Prix Femina, Prix Renaudot
10. „Ouvroir de littérature potentielle“ (Dílna potenciální literatury), literární skupina založená v 60. letech, využívající metody psaní na základě předem stanovených omezení (contraintes); nejznámějšími představiteli jsou Georges Perec a Raymond Queneau.